

کشف تقلب

Fraud Detection

مرضیه جوادیان نیک، الهه عباس زاده دربان، فرزاد فلاحتی، آلا اکرامی فرد

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، واحد بین الملل دانشگاه فردوسی مشهد

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، واحد بین الملل دانشگاه فردوسی مشهد

۳- کارشناس ارشد بیوالکتریک، دانشگاه صنعتی شریف

۴- دانشجوی کارشناسی ارشد، واحد بین الملل دانشگاه فردوسی مشهد

Javadian106@yahoo.com

نام ارائه دهنده: مرضیه جوادیان نیک

خلاصه

با توجه به رشد روز افزون تقلب که باعث از دست دادن هزینه های گزافی در سطح جهان می شود، و علیرغم اینکه تکنیک های مدرنی برای کشف تقلب ارایه می شوند و در زمینه های مختلف اعمال می شوند با این حال تقلب در حوزه های مختلف مانند بانکداری الکترونیکی، بیمه، کارت های اعتباری، ارتباطات راه دور و غیره در حال رشد فزاینده ای می باشد. لذا کشف تقلب در حوزه های مختلف تبدیل به یک موضوع جدی شده است. روشهای مختلفی برای کشف تقلب موجود است. در این مقاله ابتدا به تعریف تقلب و کشف تقلب پرداخته شده و روشهای به کار گرفته جهت کشف تقلب بیان شده است. از داده کاوی، هوش مصنوعی، هوش تجاری و روشهای آماری به طور فزاینده ای استفاده می شود و یک نمونه از کاربردهای هر یک در زمینه کشف تقلب بیان شده است. ارائه مروری بر فرایندهای داده کاوی به کار رفته در راستای کشف تقلبهای مالی، به ویژه تقلب در صورتهای مالی بیان شده است.

کلمات کلیدی: کشف تقلب، هوش تجاری، هوش مصنوعی، داده کاوی، تقلب صورتهای مالی

۱. مقدمه

تقلب قدمتی به اندازه زندگی بشریت دارد، در سالهای اخیر، توسعه فناوری های جدید راه های زیادی را برای متقلبان و مجرمان باز کرده است که بتوانند مرتکب تقلب شوند. ایجاد یک سیستم اطلاعاتی جدید، علاوه بر تمامی مزایا و منافعی که دارد، ممکن است فرصتهای بیشتری را برای ارتکاب تقلب در اختیار مجرمان قرار دهد. برای واژه تقلب در مقالات و منابع علمی، معانی مختلفی بیان شده است، لیکن آنچه در تمامی این تعاریف، مشترک و یکسان می باشد، این است که تقلب، نوعی سوءاستفاده از منابع، در جهت منافع شخصی، به عمد و کاملاً غیرقانونی است [۱].

تقلب در مفهوم عام، عبارت است از تحریف حقایق با اهمیت توسط کسی که می داند مطلبش حقیقت ندارد و یا ارائه حقایق، با کمال بی توجهی نسبت به صحت آنها و به قصد فریب دیگران [۱].

تقلب نوعی از دروغ، کلاهبرداری و حيله گری است که باعث ایجاد برتری ناعادلانه متقلب بر دیگران می شود. تقلب گونه ای از نقض قانون است. در قانون و حقوق کمتر از واژه تقلب استفاده می شود و بیشتر بعنوان کلاهبرداری و فساد نام برده می شود [۲].

ونگ و همکاران تقلب را این گونه تعریف کرده اند: "اقدامی هدفمند برای کسب منفعت مالی غیرمجاز که برخلاف قوانین، قواعد، یا سیاست هاست" [۳].